

Institut for Talelidende, dels ved den statsunderstøttede Klinik i Aarhus for ubemidlede Ganespaltepatienter i Jylland, og endelig ved andre ligeledes statsunderstøttede private Talekursus.

Endelig maa det anføres, at den for alle Borgere gældende Undervisningspligt maa antages for Invalidernes Vedkommende at blive opfyldt forholdsvis hyppigt ved Undervisning i Hjemmet ved Forældrenes Foranstaltning. Undtagelsesvis sker det ogsaa, at invalide Børn undervises i deres Hjem ved de kommunale Skolemyndigheders Foranstaltning, og det er i saa Henseende oplyst ved Skrivelse af 12. Maj 1930 fra Københavns Skoledirektions Kontor til nærværende Udvalg, at ialt 10 Børn i København da blev undervist i deres Hjem for Skolevæsenets Regning ved Lærere, udsendt af Skolevæsenet. De paa-gældende Børn havde alle en eller anden Lidelse, der hindrede dem i at kunne deltage i Undervisningen i en almindelig Skole.

Undervisningen i de særlige Skoler for døvstumme og blinde saavel som Undervisningen i »Samfundet og Hjemmet for vanføre«s Skole og paa Statens Institut for Talelidende m. v. kan i Trangstilfælde betaales af det offentlige efter nærmere derom fastsatte Regler, jfr. Fattiglovens § 61. Iøvrigt foreligger der ikke specielle Lovregler for Invalidere om Betaling af Skoleuddannelse m. v., saaledes f. Eks. ikke Regler om Hjælp til Afholdelse af Udgifter ved Befordring af invalide Børn til og fra Skole.

Med Hensyn til *højere Uddannelse*, Universitetsuddannelse m. v. foreligger der heller ikke specielle Lovregler eller andre Foranstaltninger for Invalidere. Som en ren Undtagelse maa det dog nævnes, at »Samfundet og Hjemmet for vanføre« yder Hjælp i visse Tilfælde til Invalidere, som søger højere Uddannelse, paa den Maade, at Institutionen yder de paagældende helt eller delvis Kost og Logi og eventuelt anden Hjælp.

3. *Erhvervsuddannelse.*

Der foreligger i saa Henseende Adgang for Invalidere i visse Tilfælde til Uddannelse ved specielle Institutioner. Der er saaledes Adgang til Erhvervsuddannelse for blinde (stærkt svagtsynede) i Statens Blindeinstituter, og der er Adgang for vanføre m. fl. til Uddannelse paa »Samfundet og Hjemmet for vanføre«. Om den sidstnævnte Institution skal det nærmere oplyses, at den i sin Haandværksskole giver Undervisning i Billedskæring, Bogbinderi, Husfid, Skræderi, Skomageri, Snedkeri, Malerarbejde, Skrædersyning, Linnedsyning, Låpning, Stopning, Vask og Strykning, Husholdning og Kontoruddannelse. Undervisningstiden er normalt for mandlige Elever 4—4½ Aar og for kvindelige Elever 2½—3 Aar, og Aldersgrænsen for Optagelse er normalt 18 Aar. Til Haandværksskolen er knyttet en Aftenskole, som giver almindelig Skoleundervisning, samt en teknisk Skole. I Forbindelse med Haandværksskolen findes dernæst en Skolehjemsafdeling til Optagelse af Elever, som ikke kan være i deres Hjem, medens Oplæringen staar paa, resp. ikke har noget Hjem. Haandværksskolen har i Aaret 1928—29 været besøgt af ca. 125 Elever, og af disse har 82 kunnet faa Ophold i Skolehjemmet.

Udgifterne ved Uddannelse paa »Samfundet og Hjemmet for vanføre«s Haandværksskole saavel som ved Uddannelse paa de fornævnte Instituter for blinde kan i Trangstilfælde afholdes af det offentlige uden Fattighjælps Virkning, jfr. herved Fattiglovens § 61.

Dernæst maa nævnes, at Invalidere, der er invalideforsikrede, uanset Invaliditetens Art, kan faa Hjælp af Invalideforsikringens Midler til Oplæring m. v., og Reglerne herom er de samme som dem, der gælder for Hjælp til Kur af Invalideforsikringens Midler, d. v. s. at det normalt er en Betingelse, at en truende Invaliditet i Lovens Forstand (Nedsættelse af Erhvervsevnen til $\frac{1}{3}$ eller derunder) kan afværges ved Oplæringen, eller at en allerede indtraadt Invaliditet derved kan nedsættes under Lovens Grænse. Invalideforsikrings-